



Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

IX. Coena Calvinistarum Peripatetica, & de novorum Evangelicorum
diversitate.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

frui desiderant. In ingenti ista & vasta mole totius huius Vniuersi, nulla pars est, nec maxima nec minima, quæ Maiestatem diuinam non aliqua ratione adoret, quæ bonitatis illius testimonium aliquod illustre nō reddat, & quæ laudibus eius Hymnum aliquem suo quodam modo non decantet. Omnia exæcta huius manus opera eam agnoscunt nec quisquam fuit tanta infidelis Paganus qui non per ea potuisse ad opificis cognitionem adduci. Hæc sunt diplomata, hi veteres tiruli, hæc documenta, quæ nulla fraus, nulla vis, nulla tyrannisa bolere aut infirmare valeret: quæ nos conuincunt, quantum illi debeamus. hæc clamant, omnia ab ipso esse, quæ possidemus, ipsius bonorum nos esse vñfructarios, ipsius manere proprietatem quamvis utilitas ad tempus nostra videatur. Et tamen tu solus & præfæ fidei Calvinista (nec enim alio te possum appellare nomine) quoniam verbis Christi tui fidem adhibere non vis, immotus permanebis, nec vñlo signo Dëum tuum adorabis, in illo præsertim actu Religionis tuæ maxime solenni, vbi saltem Fide illum recipis. Sed erro, forte. Nam cui honorem exhibeat in sacris suis Calvinista? Num Deo? at ip[s]is præsens non adest: Cœlo affixus est, ibi sumitur, illuc scalis fidei ascendunt. Nihil est apud illos sanctum, omnia profana: Panis, panis est, prætereaque nihil. Ille certe panis non est, quem D. Cyprianus non effigie, sed natura mutatum, & omoipotentia Dei factum carnem dicit. Et nihil tamen minus in Orthodoxo suo (quamquam dicit caussa) protestantur, Ecclesiam suam temper docuisse, quod oporteat Sacraenta, hoc est, Corpus & Sanguinis Christi sacra symbola, revereri, honorare & adorare, non tamen eiusmodi honore, reverentia & adoratione, quæ soli Deo debeantur, sed tali cultu, qualis contentit rebus religiosis & sacris, & qualis Regibus, Principibus & Magistratibus exhiberi solet. Hoc igitur quum dicat Orthodoxus vester, quid est, cur nostras salutations, reverentias & corporis prostraciones, idolatriam appetitis? Cur inquit Beza? Ex Augustino apparet, sui temporis fideles adorauisse Christum in mysteriis Cœnæ, at nos satis esse censemus ab huic modis externa adoratione abstinere.

IX. Hoc habent communè omnes, quæ vñquam extiterunt, sectæ, vt sint inter se diuisæ, & frequenter inuicem discrepant, quemadmodum de Nouatianis scribit D. Ambrosius, & de Pelagianis S. Augustinus. Idem videlicet in nostri temporis Lutheranis & Calvinistis. Illi, Catholicos imitari,

flexis genib[us] Sacramentum recipiunt, immo etiam confitentur Sacerdotibus suis & Ministris: Realem quoque Corporis præsentiam non minus agnoscunt Pastores, ait in visitatione Saxonica Lutherus, docent populum, quantum sit peccatum, sanctissimum hoc Sacramentum, quo sacram Christi Corpus sacerdos distribuit, non honorare. Cum omni honore adorandum est venerabile hoc Mysterium. Idem discipuli eius scripsérunt, Westphalus, Heshusius, Chemnitius, qui Calvinistas, tamquam Arrianos & Nestorianos, detestantur, & Cœnam eorum Deambulatoriam per ludibrium appellant. Nam erecto corpore, & velut deambulantes ad eam accedunt, ideoque Partipareticam libenter eam uncupauerim. Verum omnino quum non modo animarum, sed corporum quoque creator sit Deus, idcirco obstricti sumus, ut Patrum nonnemo loquutus est, humiliare & spiritus & corpora, quotiescumque ad implorandum auxilium, aut ad participanda mysteria eiusdem ipso comparemus: Nam ut ad Deum ascendamus, descensu opus est; & ut tangamus Colum, terram pulsare oportet. Et certe ut attollatis ad Deum, primus gradus est, te ipsum humiliare. Et quamvis in ijs actionibus, quæ sunt in domo Dei peragendas, præcipuæ partes sint animæ, est tamen etiam corporis compositio in iisdem non parum necessaria. Nam huius externa teuenteria excitat illius internam. Nimirum certe coram Deo sese humiliasse nemo gloriari potest, præsertim in magno hoc mysteriorum mysterio, vbi id agitur, ut vnum cum ipso sumamus. Et ea est alioquin naturæ nostræ infimitas, ut hac in te semper aliquis in nobis inventetur defectus, dum nos cupimus acceptos efficeri illi, qui veræ humilitatis viam nobis prævivit, quum omnis nostra etiam maxime submissa humiliatio, non nihil ramen habeat adhuc mundanæ gloriolæ. Qua de re elegantissimam similitudinem nobis reliquit Episcopus Arelatensis (b) qui virie ante annos mille. Quemadmodum, inquit, si quis de fronte alicuius limpidissimi, in medio herbærum florumque securientia, crystallina aqua cupit bibere, eum oportet inclinare se, & ad hauriendam aquam demittere ita qui ad te venit, o viue & clarissime fons gratia. Servator meus, nisi incuruerit se & cum humilitate submitat, impossibile est ut vel labia sua madefaciat. Merito igitur deridentur a Lutheranis Calvinistæ: neque enim par est hoc modo coram Deo comparere.

b Cesarius homilia 30.

tere. Qain potius adeunt scholam S. Dionysij, Augustini, Chrysostomi, Ambrosij, aliorumque sapientissimorum Ecclesie Christianae antesignorum? Sed Calvinistæ vicissim illos appellant Luther-Papistas, habentque ritui Belgicos, Hollandicos & Scoticos Calvinistas, qui discubentes, velut pransuri, Cœnam sumunt: unde etiam comediatorm eam appellant. Ehi quidem docent, oportere ad exemplum Domini eodem modo, quo ipse, sedere Verum ad conformandum sese ad hoc exemplar per omnia, oportet & numerum ternum denum obseruare: quum ipsi promiscue tot discubant, quot mensa capit; quin & oporteret eos ad imitationem Salvatoris, super lectus accumbare. & cubitus inniti: nam ad hunc modum ipsum cum Apostolis suis in solemni hoc coniuio discubuit, exsta que eius consuetudinis mentio in Scriptura tam veteris quam Noui Testamenti, eademque in sacris Tabulis optimi Patris Richemoni eleganter depicta conspicitur. Schlusselburgius Lutheranus, de Belgarum Cœna loquens, horrore affici se dicit, quoties videat eos, non secus ac ebriosos & rusticos in cauponâ sedentes, tantum bibere. Ministrum, in medio confidem, lumen poculo, primum bibere bonum haustum, & plus quam in Ecclesia deceat, deinde portigentem vitrum dicere, *Accipite, & bibite, recordantes sanguinem Christi pro vobis effusum esse.* Eundem distribuentem panem, his verbis vti, *Accipite, & comedite, recordamini & credite Corpus Christi crucifixum esse pro vobis.* Sed ad Gallos nostros redeamus. Hi postquam sumpserunt suam portionem panis, & poculum suum biberunt, locum faciunt ceteris. Apud Anglos autem iij, qui communicaturi sunt, non ad mensam accedunt, sed in ordinem redacti, suo quisque loco se continent, flexis genibus, ad quos deinde Parochus sue Episcopus, veste sua sacra, post habitam admonitionem, induitus, panem circumfert. Eum duo Diaconi sequuntur, patenam, in qua est panis, gestantes, & præterea duo famuli, una manu cantharum vino repletum, altera vitrum quisque tenentes. Et hoc modo instructi, ordine alius post alium Cœnam Domini administrant. Scotti, horum vicini, mensa assident, vt Belgæ & Bataui. In medio Rex, si adest sedet, cui utrumque assident Aulæ sua proceres. Minister, non vt in Anglia, sacra veste induitus est. Qua de re specialius aliquid attingam in tractatu de Schismate Anglicano, Scotiæ, aliarumque regionum vicinatum. Ehi sunthæreticorum

hac in re varijs ritus, quum contra omnes Catholici flexis genibus Sacramentum sumant: Quorum uniformitas quasi Lydius quidam lapis est, infallibile testimonium perhibens veritati & assistentiæ diuinæ, & eo ipso, adorandum esse hoc sacramentum, ostendens Corpus enim, et inquit Athanasius, propterea adorari debet, quia per unione personalem factum est Corpus Filij Dei increati, Corpus annunciatum per Angelos, formatum & Spiritu sancto, vestimentum factum Theanthropi. Accede, inquit virtus ille Hierosolymitanus Patriarcha, inclinatus & prostratus, venerabundus & adorabundus.

X. Et hæc quidem est Cœna Calvinistica, ab ipsis prohibito procula ad nullam antiquitatis exemplar composita ad nullius quæ sub Cœlo sic, Christianæ Ecclesiæ similitudinem conformata, a nullo Concilio approbata, nulla rando mysteria dignatio, enitatem conspicua, nulla sanctitatis nota insignis, nec quidquam habens, quod sapiat Religionem, quodve animi deuotionem vel tantillum exciter, omni denique sanctificatione & benedictione, tamquam re, vt ipsi loquuntur, iudica, destituta. Et hæc causa est, ob quam in Biblijs Genevae excusis, infidi isti interpretes, ad tollendam benedictionem Eucharistie, Graciam vocem, εὐλογίας, ita reddiderunt, vt pro benedictione gratiarum actionem substituerint, quemadmodum etiā Apostolus τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας nominat, ipsi ex Calice benedictioniis. Calicem gratiarum actionis nos sibi fabricauerunt. Lutherapi autem conscientia plus habuerunt, vt qui hac ipsa benedictione Sacramentarios flagellarent. Dominus noster, supremus ille Sacerdos, utrumque fecit, & benedicens panem & Calicem, & gratias agens: quæ duæ actiones erunt autem in hoc mysterio inseparabiles, ac ambæ Sacramentales, differunt tamen inter se. Neque enim ordinaria fuit hæc gratiarum actio, sed solennis & iuocativa omnipotentia Dei, ad implendum hoc miraculum, & benedictio ad procreandam nouam qualitatem vim & perfectionem in rebenedicta pane, videlicet, & vino. In hæc enim elementa benedictio dirigebatur, vt D. Pauli verba ostendunt: *Calix benedictionis, inquit, cui benedicimus nonne Communio Sanguinis Christi est?* Quomodo omnes Patres huic locum acceperunt, eoque vbi sunt id quod rident soli Calvinistæ, nec quam sit ipsorum actio nichil euila, videre possunt. Fui aliquando in ciuitate Agdenæ, quum Nobilis quidam sumto pane ad commissari.

